

Op weg naar een toekomstbestendige stad en haven

In de eerste nieuwsbrief Maritiem cluster (17 mei 2021) gaf ik aan dat de haven en de aangrenzende bedrijven van grote betekenis zijn voor de Kop van Noord-Holland. En dat de economische mogelijkheden van dit gebied wat ons betreft optimaal benut worden, op weg naar een toekomstbestendige regio.

Inmiddels zijn we tien maanden verder en hebben we flinke stappen gezet in de richting van een langetermijnperspectief voor het Maritiem cluster voor 2050. Met twee werkgroepen zijn we aan de slag gegaan en binnenkort kunnen we dan eindelijk het eindrapport delen van AT Osborne, die het proces begeleid heeft. Dit rapport is het resultaat van een

intensief traject waaraan veel mensen hebben meegewerkt. Met het afronden van het proces is een toekomstbestendig Maritiem cluster dichterbij gekomen. Tegelijkertijd zullen we nog veel werk moeten verzetten om de kansen die we samen geïdentificeerd hebben om te zetten naar concrete acties.

Ik ben blij dat we een volgende stap hebben kunnen zetten door het ondertekenen van een intentieovereenkomst door onze burgemeester De Boer, gedeputeerde Pels van de provincie en staatssecretaris Van der Maat van het Ministerie van Defensie. Daaruit blijkt dat alle drie de partijen het langetermijnperspectief als het startpunt voor het vervolg erkennen.

Het Maritiem cluster is de verzamelnaam voor alle activiteiten rond de marinebasis, de haven en de zee. En hier speelt van alles. De gemeente Den Helder, de Koninklijke Marine en de provincie Noord-Holland zetten samen de schouders onder de toekomst Maritiem cluster. Met deze nieuwsbrief houden wij u op de hoogte van het proces en andere onderwerpen in het Maritiem cluster die daarmee verband houden.

We zien het belang van goede samenwerking en zetten samen de schouders onder de ontwikkeling van het maritiem cluster. Om in te spelen op de gevolgen van klimaatverandering. Om de kansen rond de energietransitie volop te benutten. Met aandacht voor bereikbaarheid en een duurzame economische ontwikkeling. In de komende periode gaan we aan de slag om de losse puzzelstukjes op de juiste plaats te leggen.

De verwachting is dat we eind van de zomer 2022 tot een bestuursakkoord komen. Met een helder afsprakenkader voor het verdere ontwikkelingstraject voor de haven van Den Helder.

Intentieovereenkomst 'Vervolg Ontwikkeling Maritiem cluster'

Het ministerie van Defensie, provincie Noord-Holland en gemeente Den Helder hebben begin deze maand de Intentieovereenkomst 'Vervolg Ontwikkeling Maritiem Cluster Den Helder' getekend.

Alle partijen zijn zeer verheugd met deze vervolgstap in de samenwerking. Deze intentieovereenkomst is een blijk van steun aan elkaar waarbij wij de intentie uitspreken om gezamenlijk, en ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid, de kansen voor het havengebied van Den Helder verder te onderzoeken en uit te werken. En daarbij besluitvorming voor realisatie voor te bereiden.

De ondertekening door de staatssecretaris van Defensie vormt een bestuurlijke bekrachtiging die de inzet richting andere ministeries en uitvoerende rijksdiensten ondersteunt.

Met de ondertekening van deze overeenkomst markeren we het startpunt voor de volgende fase in onze samenwerking op weg naar een Bestuursakkoord. Daarin vormen het langetermijnperspectief en het schetsontwerp de basis voor de organisatie van het vervolg.

Nieuw Kustwachtcentrum

De Kustwacht is een samenwerkingsverband waarin zes ministeries en verschillende diensten met elkaar samenwerken. Voor deze ministeries voert de kustwacht verschillende taken uit. Van search en rescue tot rampenbestrijding, van grensbewaking tot toezicht op visserij en milieu. De aansturing van al die taken wordt ondergebracht in een **nieuw Maritiem Operatiecentrum (MOC)**. Het nieuwe MOC Kustwacht wordt het operationele centrum voor alles wat er in, op en boven de Noordzee gebeurt. Vanuit twee nieuwe gebouwen op de Marinebasis in Den Helder werken na realisatie verschillende overheidsdiensten met elkaar samen. Een aanwinst voor Den Helder.

Peter van den Berg van de Koninklijke Marine: "De Kustwacht was al gevestigd in Den Helder. Zij maakten gebruik van de ruimte in het hoofdkwartier van de Admiral Benelux. Deze ruimte voldoet niet meer. Het takenpakket van de Kustwacht is in de loop der jaren fors toegenomen. De ontwikkelingen op het gebied van maritieme veiligheid op de Noordzee en de groei van de windmolenparken vragen om een nieuw, hypermodern hoofdkwartier speciaal voor de Kustwacht."

Er is een ambitieus ontwerp voor het nieuwe MOC vastgesteld, waarin huisvesting en ICT nauw met elkaar verweven zijn. Hier wordt de informatie van alle Kustwachtpartners bij elkaar gebracht en geanalyseerd. Moderne ICT-voorzieningen maken het mogelijk om informatie snel te analyseren en met elkaar te delen. Een beter beeld van de situatie maakt meer informatie gestuurd optreden mogelijk. Van den Berg: "De Kustwacht zal nog beter in staat zijn om de veiligheid op de Noordzee te waarborgen en daar waar nodig ondersteuning te verlenen bij incidenten, rampen en crises."

Het MOC Kustwacht bestaat straks uit twee gebouwen op Marineterrein 'Nieuwe Haven' in Den Helder: een hoofdgebouw en een locatie voor uitwijk van het operationeel centrum, verbeterde opleidingsfaciliteiten en voorzieningen voor continue doorontwikkeling van de ICT-middelen. Peter van den Berg: "Het nieuwe Kustwachtcentrum is niet alleen een welkome aanwinst voor ons als Koninklijke Marine. Voor Den Helder betekent het meer en nieuwe werkgelegenheid. Belangrijk voor de stad en de regio!"

Planning

Na een periode van politieke besluitvorming en voorbereidingen is najaar 2018 gestart met de uitvoering. In 2025/2026 is het nieuwe Maritiem Operatiecentrum Kustwacht naar verwachting gereed en is de Kustwacht klaar voor de toekomst.

Strategische uitgangspunten

Helder(s) vertrekpunt voor de ontwikkeling van het Maritiem cluster

De gemeente Den Helder heeft te maken met een groot aantal ambities en opgaven voor haar toekomstige ontwikkeling. Deels zijn deze het gevolg van bewust ingezette processen in het verleden. Anderzijds komen er (inter) nationale trends en ontwikkelingen op ons af, zoals klimaatverandering en de noodzaak voor de energietransitie. Sommige opgaven en onderwerpen vragen om een richting of afweging voor de hele gemeente of breder.

Om deze opgaven in beeld te brengen heeft de gemeente Den Helder strategische uitgangspunten opgesteld, die doorwerken in de verschillende deelvisies van de omgevingsvisie. Waar mogelijk zijn de strategische

uitgangspunten ook ruimtelijk vertaald, om hiermee in beeld te brengen wat de ruimtelijke consequenties van deze strategische uitgangspunten zijn. De Strategische Uitgangspunten bij de Omgevingsvisie gemeente Den Helder zijn in december 2021 vastgesteld door de gemeenteraad.

Haven als rode draad door verleden, heden en toekomst van Den Helder

Het zal niemand verbazen dat het belang van de haven en de ontwikkeling van het Maritiem cluster ook duidelijk terugkomt in de strategische uitgangspunten. De identiteit van Den Helder als havenplaats wordt sterk benadrukt door één van de tien centrale uitgangspunten voor de omgevingsvisie:

"De haven is de economische, sociaal-culturele en historische rode draad door Den Helder."

Hiermee wordt zowel stilgestaan bij het belang van de haven bij de vorming van Den Helder zoals de stad nu is, als bij de vele kansen die de haven en het grotere Maritiem cluster voor de toekomst biedt of nog gaat bieden. De strategische ligging van de haven van Den Helder, door Napoleon benoemd als 'het Gibraltar van het Noorden', is hierin constant een cruciale factor, of het nu om handel, defensie of onderhoud aan onze energievoorziening gaat. Haven economie en maritieme stadsontwikkeling zijn hier van oudsher sterk met elkaar verbonden.

De ontwikkeling van het Maritiem cluster met verschillende partijen biedt kansen om zowel de haven economie als de maritieme stadsontwikkeling in Den Helder een stevige impuls te geven. De strategisch gelegen haven van Den Helder en het grotere Maritiem cluster kan en wil daarmee een belangrijke bijdrage leveren aan de nationale belangen energietransitie en nationale veiligheid. Dit is niet alleen belangrijk voor Nederland, maar ook voor Den Helder. Een sterk Maritiem cluster betekent namelijk ook een sterkere stad, met meer bedrijvigheid, werkgelegenheid, kennis en daarmee ook een sterker vestigingsklimaat voor bewoners en ondernemers.

Uitgangspunten voor het Maritiem cluster

Bovenop het benoemen van het belang van de haven voor de gemeente Den Helder zijn er ook een aantal specifieke uitgangspunten voor het Maritiem cluster benoemd. Het gaat onder andere om de volgende uitgangspunten:

- De haven en luchthaven van Den Helder dragen bij aan de nationale belangen nationale veiligheid/defensie en energietransitie.
- Een belangrijke troef van de haven van is, naast de strategische ligging ten opzichte van Noordzee en Waddenzee, de open toegang tot de zeehaven. De haven van Den Helder behoudt daarom de open doorgang tussen zee en haven.

- Om ruimte te maken voor de nationale opgaven waar de haven en luchthaven van Den Helder aan bijdraagt (nationale veiligheid/defensie en energietransitie) ligt er een opgave om extra kaderuimte (zowel meters als vierkante meters) in de zeehaven te realiseren voor zowel Marine- als civiele haven.
- De verbinding met Texel via de TESO-haven is zo optimaal mogelijk, met inachtneming van de leefbaarheid en vitaliteit van Den Helder. Hiervoor wordt gezocht naar de optimale locatie van de haven en routing.
- Den Helder blijft voor de verschillende verkeersstromen zo goed mogelijk bereikbaar via de N250. Voor een zo goed mogelijke doorstroming wordt waar mogelijk ingezet op ontmenging van de verschillende verkeersstromen (richting Stadshart, TESO, civiele haven en Marinehaven).

Voor een volledig overzicht van de uitgangspunten voor het Maritiem cluster verwijzen we u graag naar het document [‘Strategische Uitgangspunten bij de Omgevingsvisie gemeente Den Helder’](#).

Participatie & vervolgproces

De strategische uitgangspunten vormen de basis voor de participatieprocessen in de verschillende deelgebieden en de uitwerking van deel-omgevingsvisies voor deze gebieden. Deze uitgangspunten nemen we mee in de verschillende deelvisies, zodat inwoners, ondernemers,

maatschappelijke organisaties en andere belanghebbenden en geïnteresseerden hierop kunnen reageren.

Voor wat betreft de ontwikkeling van het Maritiem cluster zijn de strategische uitgangspunten ingebracht bij het proces om te komen tot het langetermijnperspectief Maritiem cluster en de ontwikkelrichting Nieuwediep/ Nieuwe Werk. De komende tijd zal het gesprek daarover gevoerd worden en waar mogelijk de uitgangspunten verder worden uitgewerkt, waarbij de gesprekken over de rapportage leidend zijn.

De planning is erop gericht om de Omgevingsvisie gemeente Den Helder eind 2022 definitief vast te stellen. Hiermee wordt voldaan aan de ambitie om bij inwerkingtreding van de Omgevingswet (gepland op 1 januari 2023) een actuele, gemeentedeekkende omgevingsvisie te hebben vastgesteld. Voor het Maritiem Cluster loopt het uitwerkingstraject vandaaruit uiteraard verder.

Wij nodigen u uit de nieuwsbrief te delen met andere geïnteresseerden. Mocht u belangrijke onderwerpen in de nieuwsbrief missen, lees dan onderaan de nieuwsbrief hoe u onderwerpen aan kunt dragen.

Het Maritiem cluster in drie minuten

Den Helder heeft veel aan zee gebonden activiteiten, zoals zeevaart, scheepsbouw, offshore (energie), havens, marine en maritieme dienstverlening. [In dit filmpje](#) leggen we in drie minuten uit wat er allemaal speelt in het Maritiem cluster en met welke opgaven we aan de slag gaan.

U krijgt deze nieuwsbrief omdat u belangstellende bent van het Maritiem cluster. Voel u vrij om deze nieuwsbrief door te sturen en/of te delen met andere geïnteresseerden. Hebt u vragen of opmerkingen? Stuur ze naar ontwerp-maritiem-cluster@noord-holland.nl.

Kopij aanleveren

Heeft u ook nieuws voor deze nieuwsbrief? U kunt uw kopij mailen naar Maria de Wit: m.de.wit@denhelder.nl.

Wilt u ook nieuwsbrieven Maritiem cluster ontvangen?

Hebt u deze nieuwsbrief doorgestuurd gekregen, maar wilt u deze voortaan ook rechtstreeks ontvangen? Meld u [hier aan](#) voor deze nieuwsbrief.

Afmelden voor deze nieuwsbrief

Wilt u deze nieuwsbrief niet meer ontvangen? Klik [dan hier](#) om u af te melden.

www.denhelder.nl/maritiemcluster